

Sygn. akt III KZ 34/21

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie M. S.

skazanego z art. 148 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 5 sierpnia 2021 r.,

zażalenia skazanego na zarządzenie Przewodniczącego

II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 28 czerwca 2021 r., sygn. akt II AKa (...),

w przedmiocie odmowy przyjęcia osobistej kasacji skazanego w sprawie

zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 31 maja 2021 r., sygn. akt

II AKa (...)

na podstawie art. 437 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem odmówiono przyjęcia osobistej kasacji skazanego M. S. w sprawie zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 31 maja 2021 r., sygn. akt II AKa (...).

Podstawą odmowy przyjęcia nadzwyczajnego środka zaskarżenia było stwierdzenie przekroczenia ustawowego terminu określonego w art. 524 § 1 zd. drugie k.p.k. „*albowiem w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyroku skazany nie*

złożył wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem (wniosku nie złożył również obrońca z urzędu)".

Obecnie skazany M. S. zaskarżył przedmiotowe zarządzenie wywodząc, że nie uchybił wspomnianemu terminowi albowiem „kasację” złożył w terminie 7 dni od daty doręczenia mu wyroku zawierającego stosowne pouczenia o obowiązujących terminach do wniesienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie skazanego M. S. nie jest zasadne. Stosownie do treści art. 457 § 2 k.p.k., jeżeli Sąd odwoławczy zmienia lub utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, uzasadnienie sporządza się na wniosek strony, chyba że zostało złożone zdanie odrębne. Natomiast art. 422 § 3 k.p.k. przewiduje, że prezes sądu odmawia przyjęcia wniosku złożonego przez osobę nieuprawnioną, po terminie lub jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 120 k.p.k. Termin zawity do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego wynosi 7 dni i rozpoczyna swój bieg, co do zasady, od daty ogłoszenia wyroku (art. 422 § 1 k.p.k.).

Odmierna regulacja dotyczy sytuacji, gdy oskarżony jest pozbawiony wolności, nie ma obrońcy i pomimo złożenia wniosku o doprowadzenie go na termin rozprawy, na którym ogłoszono wyrok, nie był obecny podczas ogłoszenia orzeczenia. W takim przypadku, stosownie do przepisu art. 422 § 2a k.p.k., 7-dniowy termin do złożenia wniosku o uzasadnienie orzeczenia biegnie nie od daty jego ogłoszenia, ale od daty doręczenia oskarżonemu wyroku.

Treść wskazanego wyżej przepisu wskazuje zatem jednoznacznie, że odmienny sposób określenia punktu czasowego, od którego rozpoczyna swój bieg zawity 7-dniowy termin do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku, odnosi się wyłącznie do oskarżonego, wobec którego spełnione są jednocześnie wszystkie trzy przesłanki, tzn. jest on pozbawiony wolności, nie ma obrońcy oraz złożył wniosek o doprowadzenie go na rozprawę, na której został ogłoszony wyrok, ale Sąd tego wniosku nie uwzględnił i finalnie oskarżony nie był obecny przy ogłoszeniu orzeczenia. W orzecznictwie Sądu

Najwyższego przyjmuje się, że oskarżonego, który korzysta z pomocy obrońcy wyznaczonego z urzędu, po ogłoszeniu wyroku sądu odwoławczego traktuje się już tak, jakby nie miał obrońcy (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2020 r., II KZ 32/20; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2007 r., II KZ 14/17; podobnie w piśmiennictwie: D. Świecki (w:) Kodeks postępowania karnego. Tom II. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2019, komentarz do art. 457, teza 14).

Wynika to z faktu, że obrońca z urzędu, zgodnie z treścią art. 84 § 2 k.p.k. , po ogłoszeniu wyroku jest jedynie uprawniony, ale już nie zobowiązany do pełnienia swoich obowiązków obrończych.

W niniejszym postępowaniu M. S. był pozbawiony wolności w momencie rozstrzygnięcia jego sprawy przez Sąd Apelacyjny w (...) W toku tego postępowania odwoławczego korzystał z pomocy obrońcy ustanowionego z urzędu. Jak wynika z protokołu rozprawy apelacyjnej z dnia 17 maja 2021 r. (k. - 12206), obrońca skazanego i sam skazany byli na niej obecni i aktywnie prowadzili obronę. Wobec odroczenia wydania wyroku do dnia 31 maja 2021 r. przewodnicząca składu orzekającego zarządziła doprowadzenie M. S. na jego ogłoszenie (k. – 12224). Jednak pismem z dnia 17 maja 2021 r. M. S. z zrezygnował z obecności przy ogłoszeniu wyroku sądu odwoławczego. Odpis wyroku został mu zatem wysłany informacyjnie wraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia kasacji (doręczony dnia 7 czerwca 2021 r.) W dniu 14 czerwca 2021 r. skazany – bez składania wniosku o doręczenie mu wyroku sądu odwoławczego z uzasadnieniem – skierował do Sądu Apelacyjnego w (...) pismo zatytułowane „Kasacja”.

W tych warunkach Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) trafnie ocenił, że wspomniane pismo skazanego zostało złożone z przekroczeniem 7 - dniowego zawitego terminu, którego bieg rozpoczął moment ogłoszenia wyroku Sądu odwoławczego w dniu 31 maja 2021 r. i od tej chwili powinien być liczony.

Powyższe okoliczności prowadzą do przekonania, że w realiach niniejszej sprawy nie zostały spełnione łącznie wszystkie okoliczności wymienione w art. 422

§ 2a k.p.k., które powodują, że doręczenie skazanemu odpisu wyroku jest obligatoryjne i uprawnia go do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem w terminie 7 dni liczonym od daty tego doręczenia. Natomiast w sytuacji, gdy M. S. był obecny na rozprawie odwoławczej, zarządzono jego doprowadzenie na ogłoszenie wyroku, ale on sam zrezygnował z realizacji tego uprawnienia, to momentem rozpoczynającym bieg terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie mu uzasadnienia był moment ogłoszenia wyroku. Powyższe ustalenia przekonują, że w pełni zapewniono mu możliwość realizacji przysługujących uprawnień procesowych.

Nie można też było odwołać się do treści pouczenia udzielonego skazanemu wraz z przesłanym odpisem samego wyroku w sytuacji, gdy działania podjęte następnie przez M. S. przekonują, że wcale nie kierował się on wskazówkami zawartymi w pouczeniu.

W sytuacji, gdy skarżący M. S. nie wykazał, aby zakwestionowane zarządzenie dotknięte było jakąkolwiek wadą natury faktycznej lub prawnej, należało postanowić, jak na wstępie.